

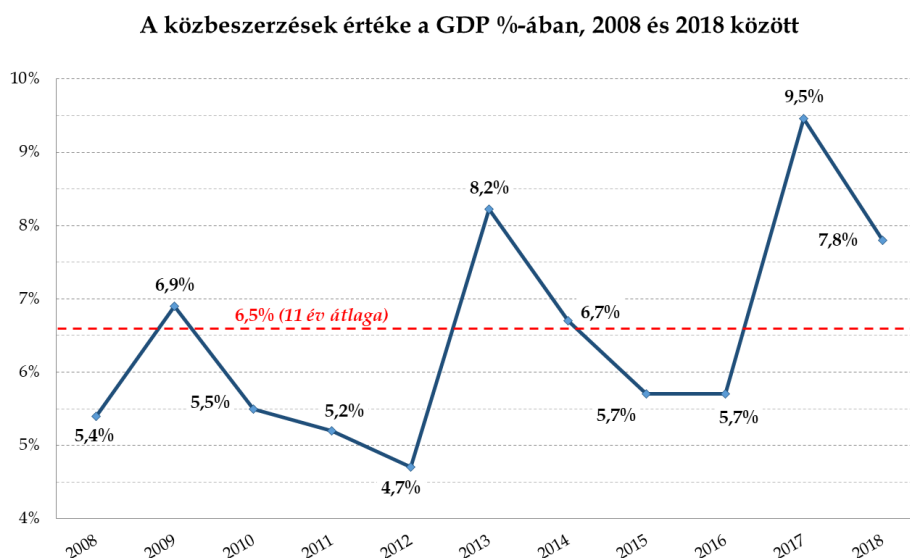
A Közbeszerzési Hatóság Elnökének tájékoztatója a közbeszerzések 2018. évi alakulásáról

1. A közbeszerzések számának és értékének alakulása

2018-ban az ajánlatkérők összesen 10361 darab eredményes (keretmegállapodás nélküli) közbeszerzési eljárást folytattak le, amely 17,6%-os növekedést jelent a 2017. évi 8811 darab közbeszerzési eljáráshoz viszonyítva. Az eljárások szerződés szerinti összértéke 2018-ban 3294,2 milliárd forintot tett ki, ami 9,3%-kal alacsonyabb volt, mint 2017-ben, amikor 3629,9 milliárd forintot jelentett. A közbeszerzések alakulását az elmúlt 10 évben az alábbi grafikon szemlélteti:

A közbeszerzések értékének GDP százalékában kifejezett arányainak évenkénti alakulását a következő diagramon követhetjük nyomon:

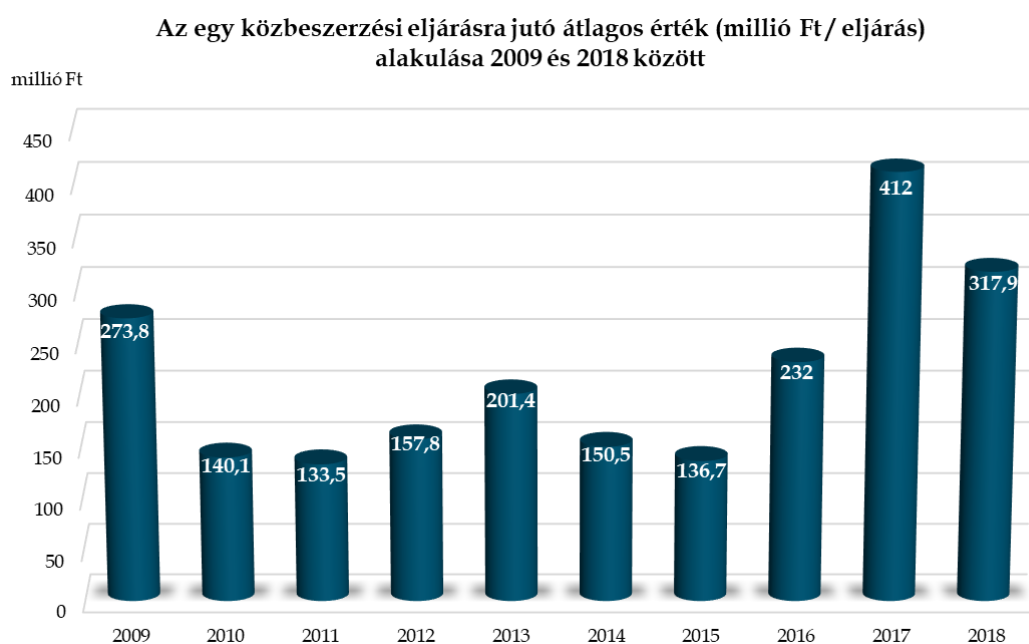
Megjegyzés: Az egyes évek GDP értékeit folyó áron vettük figyelembe.

A GDP adatok forrása: KSH.

A fenti ábrából látható, hogy az elmúlt 11 évben a közbeszerzések értéke a GDP %-ában hozzávetőleg az 5% és 8%-os sáv között mozgott (átlagosan 6,5% volt).

a) Az egy eljárásra jutó érték alakulása

Mivel az eljárások számában bekövetkező növekedés mellett az eljárások összértéke csökkent, ezért az egy közbeszerzési eljárásra jutó érték is csökkent (22,8%-kal) 2017-ről 2018-ra. Ez azt jelentette, hogy a 2018. évben eljárásonként átlagosan 317,9 millió Ft felhasználásáról döntöttek az ajánlatkérők. Az egy közbeszerzési eljárásra jutó érték alakulását 2009 és 2018 között az alábbi diagram szemlélteti:

b) Az eljárásrendek szerinti megoszlás alakulása

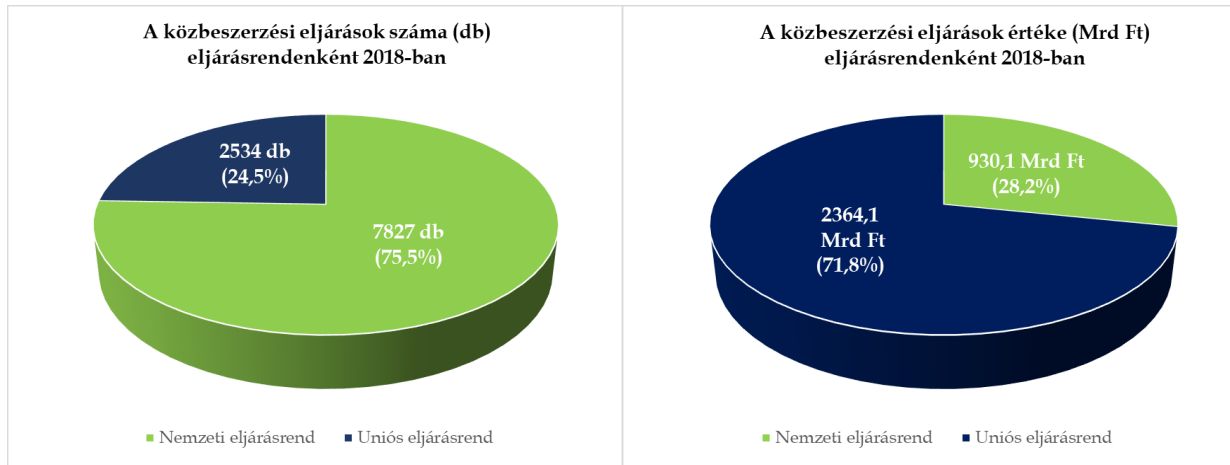
2017-ről 2018-ra az uniós eljárásrendben 29%-kal, míg a nemzeti eljárásrendben 14,3%-kal növekedett az eljárások száma. Mivel az uniós eljárásrendű közbeszerzések számának növekedési üteme meghaladta az összes közbeszerzési eljárás számának emelkedését, így utóbbin belüli részarányuk 2018-ra megnőtt (22,3%-ról 24,5%-ra), míg a nemzeti eljárásrendű közbeszerzések számának részaránya csökkent (77,7%-ról 75,5%-ra).

A közbeszerzési eljárások értékét tekintve az uniós eljárásrendben 22,8%-os csökkenés volt megfigyelhető az előző évhez képest, miközben a nemzeti eljárásrendben 63,6%-os volt a bővülés. Az uniós eljárásrendű közbeszerzések értékének aránya az összes közbeszerzési eljárás értékén belül 2018-ban csökkent (84,3%-ról 71,8%-ra), miközben a nemzeti eljárásrendű közbeszerzések értéke az összes közbeszerzés értékén belül jelentősen növekedett (15,7%-ról 28,2%-ra) az előző évhez viszonyítva. Az egyes eljárásrendeken belül bekövetkezett változás mértékét az alábbi táblázat mutatja:

Eljárásrend	Eljárások száma (%) (2018 / 2017)	Eljárások értéke (%) (2018 / 2017)
Uniós	129%	77,2%
Nemzeti	114,3%	163,6%
Összesen	117,6%	90,7%

A közbeszerzések eljárásrendek szerinti megoszlását a 2018. évben az alábbi táblázat és diagramok szemléltetik:

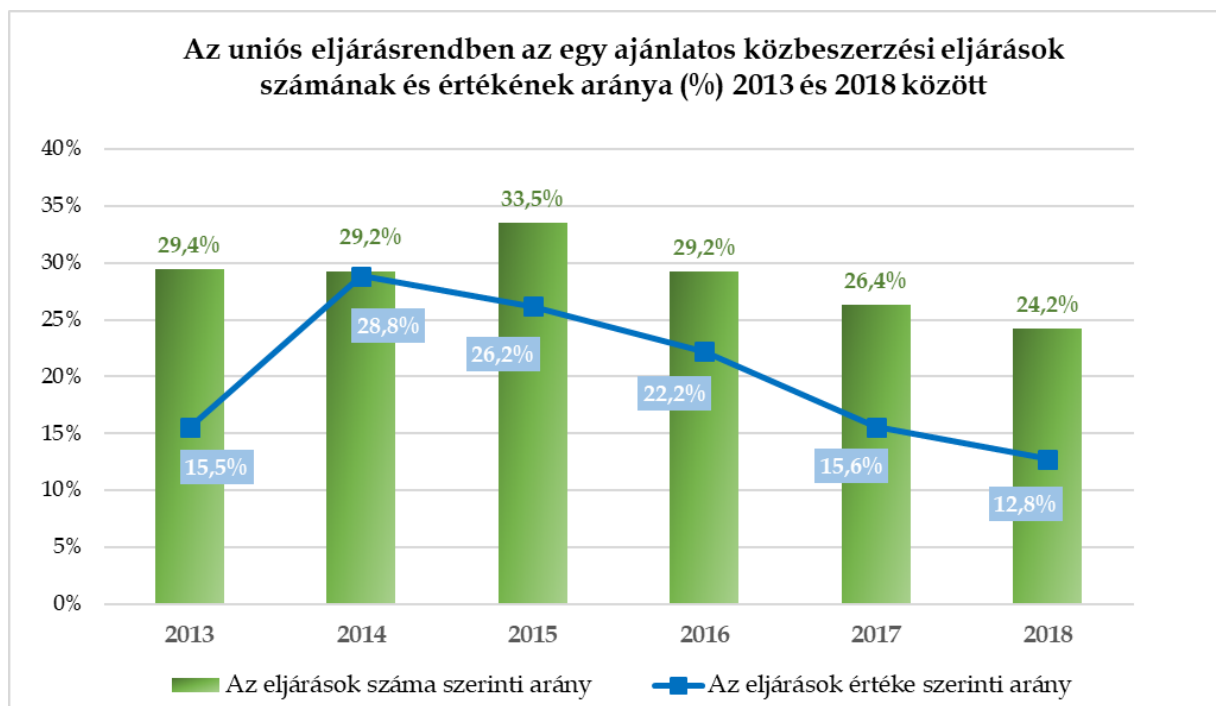
Eljárásrend	2018. év			
	Eljárások száma (db)	Eljárások számának megoszlása (%)	Eljárások értéke (Mrd Ft)	Eljárások értékének megoszlása (%)
Uniós	2534	24,5%	2364,1	71,8%
Nemzeti	7827	75,5%	930,1	28,2%
Összesen	10361	100%	3294,2	100%

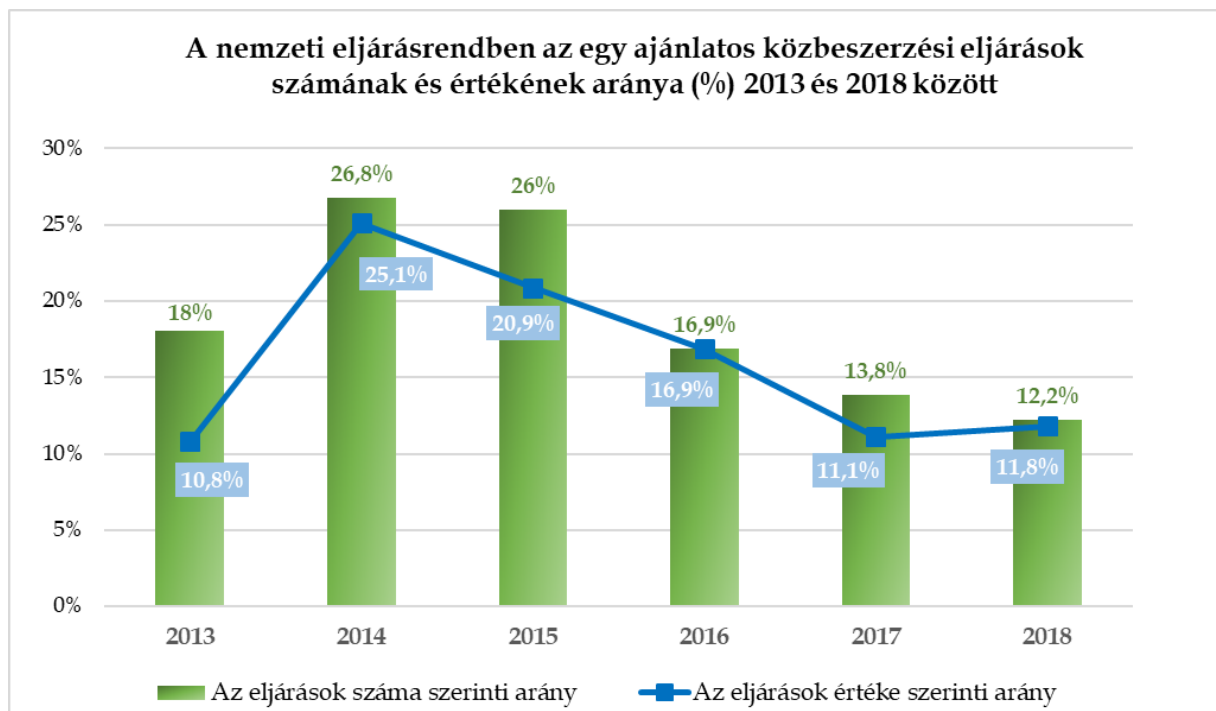
c) A magyar közbeszerzési piacon tapasztalható versenyhelyzet

A 2018. évben összesen 10361 db eljárás zárult eredményesen, melyekre – a részajánlattételi lehetőségnek köszönhetően – összesen 60752 db ajánlatot nyújtottak be, így egy közbeszerzési eljárásra átlagosan 5,9 db ajánlat érkezett.

A közbeszerzési piacon megfigyelhető versenyhelyzet egyik fontos jellemzője, hogy az eljárások mekkora hányadában érkezett csak egy ajánlat, amikor lényegében nem beszélhetünk versenyről. Az egy ajánlatos eljárások arányának alakulását az uniós eljárásrend esetén 2013 és 2018 között az alábbi diagram szemlélteti:

A nemzeti eljárásrendben az egy ajánlatos eljárások aránya 2018. évben 12,2% volt, ami 2013 óta – hasonlóan az uniós eljárásrendhez – a legalacsonyabb arányt jelentette. Az egy ajánlatos eljárások arányának alakulását a nemzeti eljárásrend esetén 2013 és 2018 között az alábbi diagram szemlélteti:

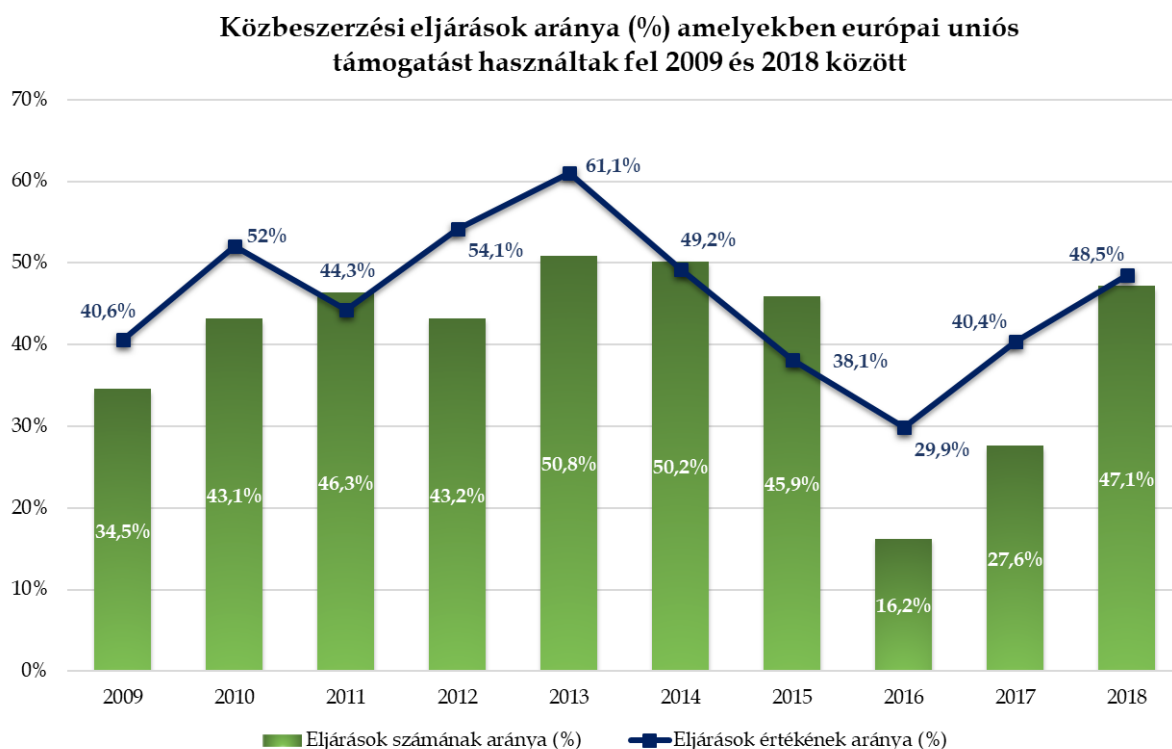

2. Az EU-s támogatással megvalósult eljárások

A tájékoztató az eljárás eredményéről megnevezésű hirdetményekben az ajánlatkérőknek a támogatás konkrét összegéről nem kell számot adniuk, mindössze azt kell megjelölniük, hogy a szerződés európai uniós alapokból finanszírozott projekttel és/vagy programmal kapcsolatos-e, így a Közbiztosítási Hatóság az értéket tekintve mindössze arról rendelkezik információval, hogy a megvalósított közbeszerzések összértékének mekkora részéhez kapcsolódik uniós forrás.

2018-ban összesen 4882 db közbeszerzési eljárásban került sor európai uniós forrás felhasználására, amely darabszám szerint az összes eredményes eljárás kevesebb, mint felét (47,1%-át) tette ki. 2018-ban az eredményes közbeszerzési eljárások összértékének 48,5%-ához kapcsolódott a hazai mellett uniós forrás (az összes uniós támogatás mértéke azonban ennél kevesebb).

Az európai uniós forrásból finanszírozott eljárások értéke kis mértékben, 8,9%-kal növekedett 2017-hez képest, amikor ez az érték 1466,8 Mrd Ft volt, míg a 2018. évben elérte az 1596,8 Mrd Ft-ot. Az uniós forrásokhoz kapcsolódó eljárások értékének és darabszámának arányait az elmúlt 10 évben az alábbi diagram szemlélteti:

3. A közbeszerzések eljárástípusok szerinti megoszlása

A közbeszerzések eljárástípus szerinti alakulását két fő csoportra bontva vizsgáljuk, nyilvános és nem nyilvános eljárások szerint. Az uniós eljárásrendben a *nyilvános eljárások* közé soroljuk a nyílt, a meghívásos, a tárgyalásos, a gyorsított nyílt, a gyorsított meghívásos, a gyorsított tárgyalásos és a koncessziós eljárásokat, a *nem nyilvános eljárások* pedig a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárásokat foglalják magukba.

2018-ban az uniós eljárásrend szerint lefolytatott közbeszerzési eljárások esetén a tárgyalásos kategória magában foglalta a tárgyalásos eljárásokat, az úgynevezett tárgyalásokat is magában foglaló eljárásokat, a felhívással induló tárgyalásos eljárásokat, és a hirdetményrel induló tárgyalásos eljárásokat is, ugyanakkor a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárások tartalmazták a felhívás nélküli tárgyalásos eljárásokat is.

A nemzeti eljárásrend szerint lefolytatott közbeszerzési eljárások esetén a *nyilvános eljárások* közé soroljuk a nyílt, a meghívásos, és a tárgyalásos eljárásokat, valamint a Kbt. 113. § szerinti nyílt, meghívásos és tárgyalásos eljárásokat, továbbá a Kbt. 117. § szerinti saját beszerzési szabályok szerinti eljárásokat és a koncessziós eljárásokat, a *nem nyilvános eljárások* közé pedig a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárásokat, illetve a Kbt. 115. § szerinti eljárásokat.

Eljárások típusa	Uniós és Nemzeti eljárásrend együtt, 2018. év			
	Eljárások száma (db)	(%)	Eljárások értéke (Mrd Ft)	(%)
Nyilvános	5739	55,4%	2825,3	85,8%
Nem nyilvános	4622	44,6%	468,9	14,2%
Összesen	10361	100%	3294,2	100%

a) Az uniós eljárásrend szerint lefolytatott közbeszerzések adatai

2018-ban az uniós eljárásrendben a közbeszerzési eljárások száma 2534 db-t tett ki, az összértékük pedig 2364,1 Mrd Ft-t jelentett. Az uniós eljárásrendű közbeszerzések nyilvános és nem nyilvános eljárások szerinti megoszlását a 2018. évben az alábbi táblázat szemlélteti:

Eljárások típusa	Uniós eljárásrend 2018. év			
	Eljárások száma (db)	(%)	Eljárások értéke (Mrd Ft)	(%)
Nyilvános	2412	95,2%	2325,9	98,4%
Nem nyilvános	122	4,8%	38,2	1,6%
Összesen	2534	100%	2364,1	100%

Az uniós közbeszerzések számának és értékének eljárás-típusonkénti részletes alakulását a 2017. és a 2018. évben az alábbi táblázat mutatja:

Az eljárások száma és értéke az eljárások típusa szerint az UNIÓS eljárásrendben a 2017. és 2018. évben

Eljárások típusa		2017. év				2018. év			
		Eljárások száma (db)	(%)	Eljárások értéke (Mrd Ft)	(%)	Eljárások száma (db)	(%)	Eljárások értéke (Mrd Ft)	(%)
Nyilvános	Nyílt	1443	73,4%	2457,2	80,3%	2037	80,4%	1904,4	80,6%
Nyilvános	Meghívásos	12	0,6%	48	1,6%	51	2%	65,8	2,8%
Nyilvános	Tárgyalásos	240	12,2%	333	10,9%	239	9,4%	264,6	11,2%
Nem nyilvános	Hirdetmény nélküli tárgyalásos	191	9,7%	149,2	4,9%	122	4,8%	38,1	1,6%
Nyilvános	Gyorsított nyílt eljárás	66	3,4%	34,4	1,1%	78	3,1%	65,4	2,8%
Nyilvános	Gyorsított meghívásos eljárás	2	0,1%	0,4	0,01%	1	0,04%	2,5	0,1%
Nyilvános	Gyorsított tárgyalásos eljárás	7	0,4%	28,8	0,9%	2	0,1%	0,2	0,01%
Nyilvános	Koncessziós beszerzési eljárás	4	0,2%	10,6	0,3%	4	0,2%	23	1%
Összesen		1965	100%	3061,6	100%	2534	100%	2364,1	100%

b) A nemzeti eljárásrend szerint lefolytatott közbeszerzések adatai

2018-ban a nemzeti eljárásrendben a közbeszerzési eljárások száma 7827 db-t tett ki, az összértékük pedig 930,1 Mrd Ft-t jelentett. A nemzeti eljárásrendű közbeszerzések nyilvános és nem nyilvános eljárások szerinti megoszlását a 2018. évben az alábbi táblázat szemlélteti:

Eljárások típusa	Nemzeti eljárásrend 2018. év			
	Eljárások száma (db)	(%)	Eljárások értéke (Mrd Ft)	(%)
Nyilvános	3327	42,5%	499,4	53,7%
Nem nyilvános	4500	57,5%	430,7	46,3%
Összesen	7827	100%	930,1	100%

A nemzeti eljárásrendű közbeszerzések számának és értékének eljárás-típusonkénti részletes alakulását a 2017. és a 2018. évben az alábbi táblázat mutatja:

**Az eljárások száma és értéke az eljárások típusa szerint a NEMZETI eljárásrendben
a 2017. és 2018. évben**

Eljárások típusa		2017. év				2018. év			
		Eljárások száma (db)	(%)	Eljárások értéke (Mrd Ft)	(%)	Eljárások száma (db)	(%)	Eljárások értéke (Mrd Ft)	(%)
Nyilvános	Nyílt	193	2,8%	80,7	14,2%	172	2,2%	162,4	17,5%
Nyilvános	Meghívásos	11	0,2%	8,7	1,5%	3	0,03%	5,5	0,6%
Nyilvános	Tárgyalásos	22	0,3%	21,4	3,8%	10	0,1%	10,7	1,1%
Nyilvános	Kbt. 113. § szerinti tárgyalásos eljárás	107	1,6%	8,1	1,4%	101	1,3%	9,5	1%
Nyilvános	Kbt. 113. § szerinti nyílt eljárás	2141	31,3%	128,1	22,5%	2652	33,9%	234,2	25,2%
Nyilvános	Kbt. 113. § szerinti meghívásos eljárás	27	0,4%	2,2	0,4%	15	0,2%	1,5	0,2%
Nem nyilvános	Hirdetmény nélküli tárgyalásos	145	2,1%	14,2	2,5%	80	1%	8,3	0,9%
Nem nyilvános	Kbt. 115. § szerinti eljárás (nyílt eljárás szabályai szerint)	3650	53,3%	250,5	44,1%	4143	52,9%	397,1	42,7%
Nem nyilvános	Kbt. 115. § szerinti eljárás (hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás szabályai szerint)	370	5,4%	23,7	4,2%	277	3,5%	25,3	2,7%
Nyilvános	Kbt. 117. § szerinti saját beszerzési szabályok szerinti eljárás	162	2,4%	30,3	5,3%	373	4,8%	75,2	8,1%
Nyilvános	Koncessziós beszerzési eljárás	5	0,1%	0,2	0,05%	1	0,01%	0,4	0,05%
Nem nyilvános	Kbt. 122/A. § szerinti eljárás	13	0,2%	0,4	0,1%	-	-	-	-
Összesen		6846	100%	568,4	100%	7827	100%	930,1	100%

4. A közbeszerzések ajánlatkérők szerinti megoszlása

A 2017. és 2018. évek közbeszerzési adatait az ajánlatkérők által a hirdetményekben megadott besorolás szerinti csoportosításban az alábbi táblázat tartalmazza:

Ajánlatkérők típusa	2017. év				2018. év			
	Eljárások száma (db)	(%)	Eljárások értéke (Mrd Ft)	(%)	Eljárások száma (db)	(%)	Eljárások értéke (Mrd Ft)	(%)
Regionális/helyi szintű	3315	37,6%	326,4	9%	4412	42,6%	617,6	18,7%
Központi szintű	906	10,3%	266,8	7,4%	1040	10%	266	8,1%
Közzégi szervezet	1764	20%	1474	40,6%	1531	14,8%	1309,8	39,8%
Közszolgáltató	523	5,9%	563,5	15,5%	627	6,1%	370	11,2%
Támogatott szervezet	687	7,8%	111,1	3,1%	1498	14,5%	364,6	11,1%
Egyéb szervezet	1616	18,3%	888,1	24,5%	1253	12,1%	366,2	11,1%
Összesen	8811	100%	3629,9	100%	10361	100%	3294,2	100%

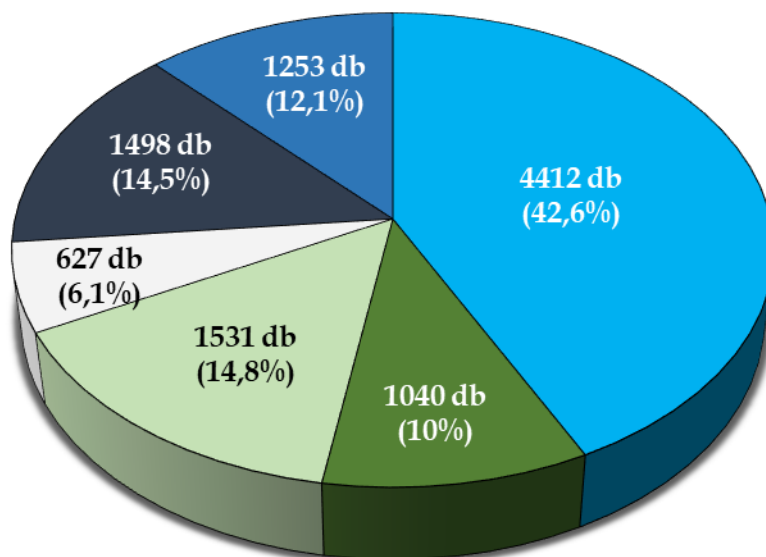
A közbeszerzéseket az ajánlatkérők típusa szerint vizsgálva megállapítható, hogy az eljárások számát tekintve az előző évhez hasonlóan a regionális/helyi szintű intézmények voltak a legnagyobb közbeszerzők. Az ajánlatkérői csoportok közül ugyanakkor a támogatott szervezetek által lebonyolított eljárások száma növekedett a legjelentősebb mértékben (118%-kal), miközben a közzégi szervezetek és az egyéb ajánlatkérők által lefolytatott eljárások száma 2017-hez viszonyítva csökkent.

A 2017. évhez hasonlóan a közzégi szervezetekhez köthető eljárások értéke volt a legmagasabb, miközben a legnagyobb mértékű növekedés (több mint háromszoros) a támogatott szervezetek által lebonyolított eljárások értékéhez tartozott. Az egyes ajánlatkérői csoportokon belül bekövetkezett változás mértékét az alábbi táblázat mutatja:

Ajánlatkérők típusa	Eljárások számának változása a 2017. évhez viszonyítva	Eljárások értékének változása a 2017. évhez viszonyítva
Regionális/helyi szintű	133,1%	189,2%
Központi szintű	114,8%	99,7%
Közzégi szervezet	86,8%	88,9%
Közszolgáltató	119,9%	65,7%
Támogatott szervezet	218%	328,2%
Egyéb szervezet	77,5%	41,2%
Összesen	117,6%	90,7%

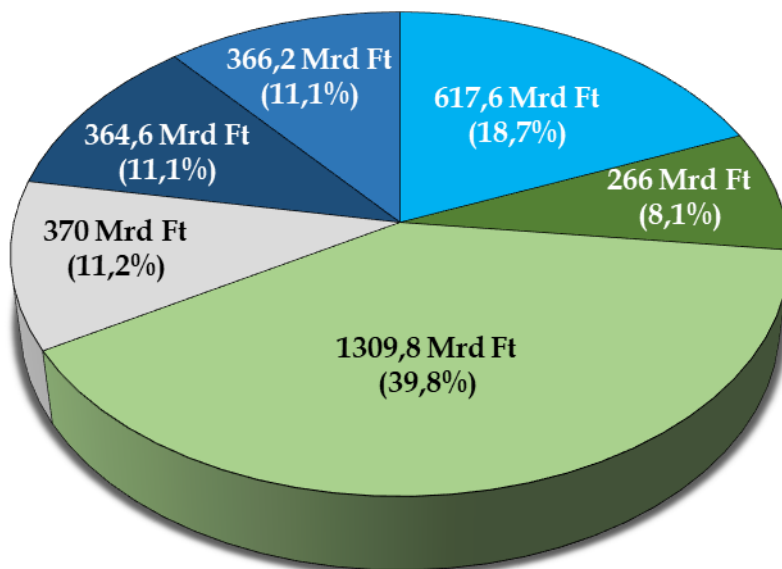
A közbeszerzési eljárások számának és értékének ajánlatkérők szerinti megoszlását a 2018. évben az alábbi diagramok szemléltetik:

A közbeszerzési eljárások száma (db) és megoszlása (%) az ajánlatkérők típusa szerint 2018-ban

■ Regionális/helyi szintű ■ Központi szintű ■ Közzjogi szervezet
■ Közzolgáltató ■ Támogatott szervezet ■ Egyéb szervezet

A közbeszerzési eljárások értéke (Mrd Ft) és megoszlása (%) az ajánlatkérők típusa szerint 2018-ban

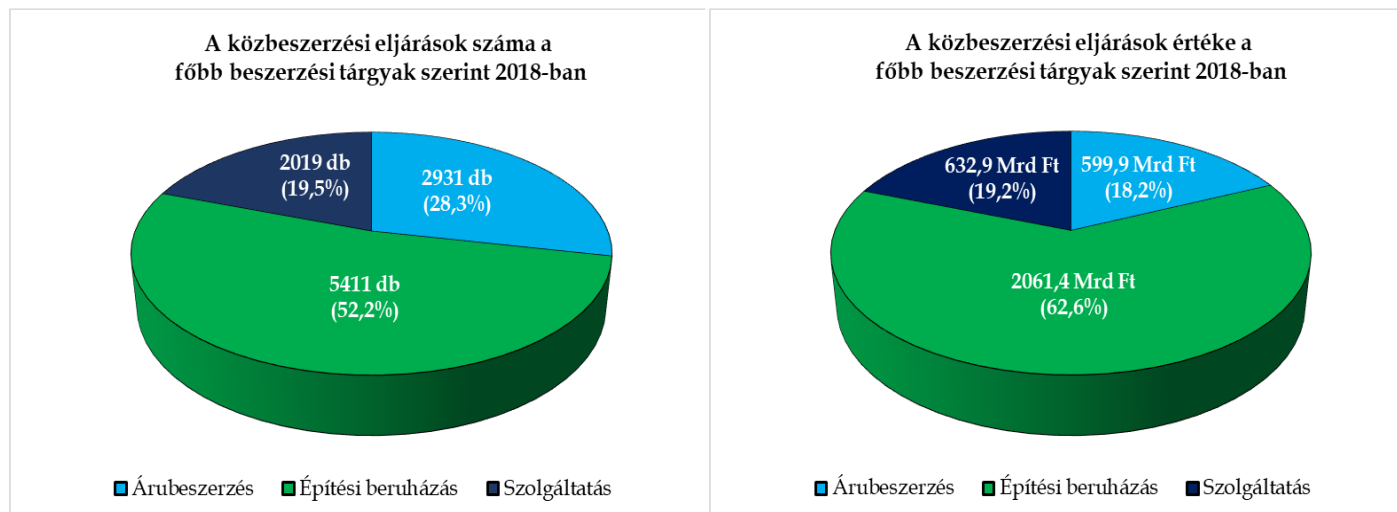
■ Regionális/helyi szintű ■ Központi szintű ■ Közzjogi szervezet
■ Közzolgáltató ■ Támogatott szervezet ■ Egyéb szervezet

5. A közbeszerzés tárgya szerinti megoszlás

2018-ban az eljárások száma az építési beruházások és az árubeszerzések esetén növekedett, a szolgáltatásokhoz kapcsolódó eljárásoknál ugyanakkor csökkenés volt megfigyelhető. A közbeszerzési eljárások értékét tekintve csak a szolgáltatások esetén történt növekedés, a másik két csoportban az érték csökkent az előző évhez képest. A 2017. és 2018. évek közbeszerzési adatait a beszerzés tárgya szerinti csoportosításban az alábbi táblázat tartalmazza:

Beszerzés tárgya	2017. év				2018. év			
	Eljárások száma (db)	(%)	Eljárások értéke (Mrd Ft)	(%)	Eljárások száma (db)	(%)	Eljárások értéke (Mrd Ft)	(%)
Árubeszerzés	2653	30,1%	736,4	20,3%	2931	28,3%	599,9	18,2%
Építési beruházás	3830	43,5%	2309	63,6%	5411	52,2%	2061,4	62,6%
Szolgáltatás	2328	26,4%	584,5	16,1%	2019	19,5%	632,9	19,2%
Összesen:	8811	100%	3629,9	100%	10361	100%	3294,2	100%

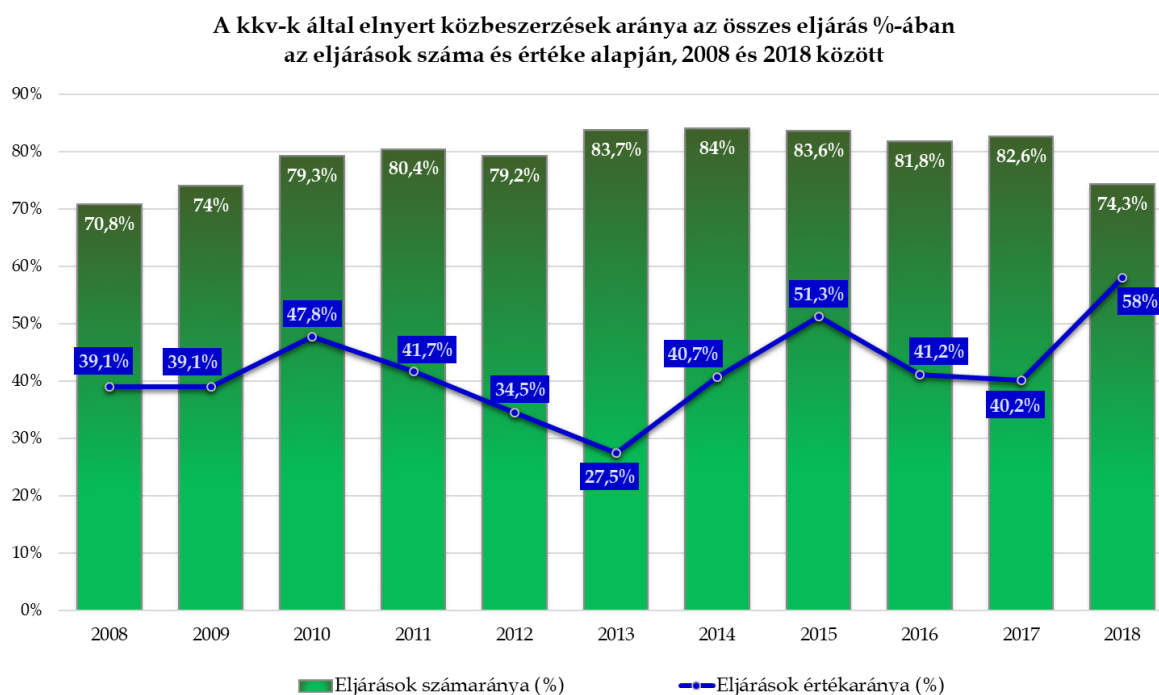
A közbeszerzések főbb beszerzési tárgyak szerinti megoszlását a 2018. évben az alábbi diagramok szemléltetik¹:

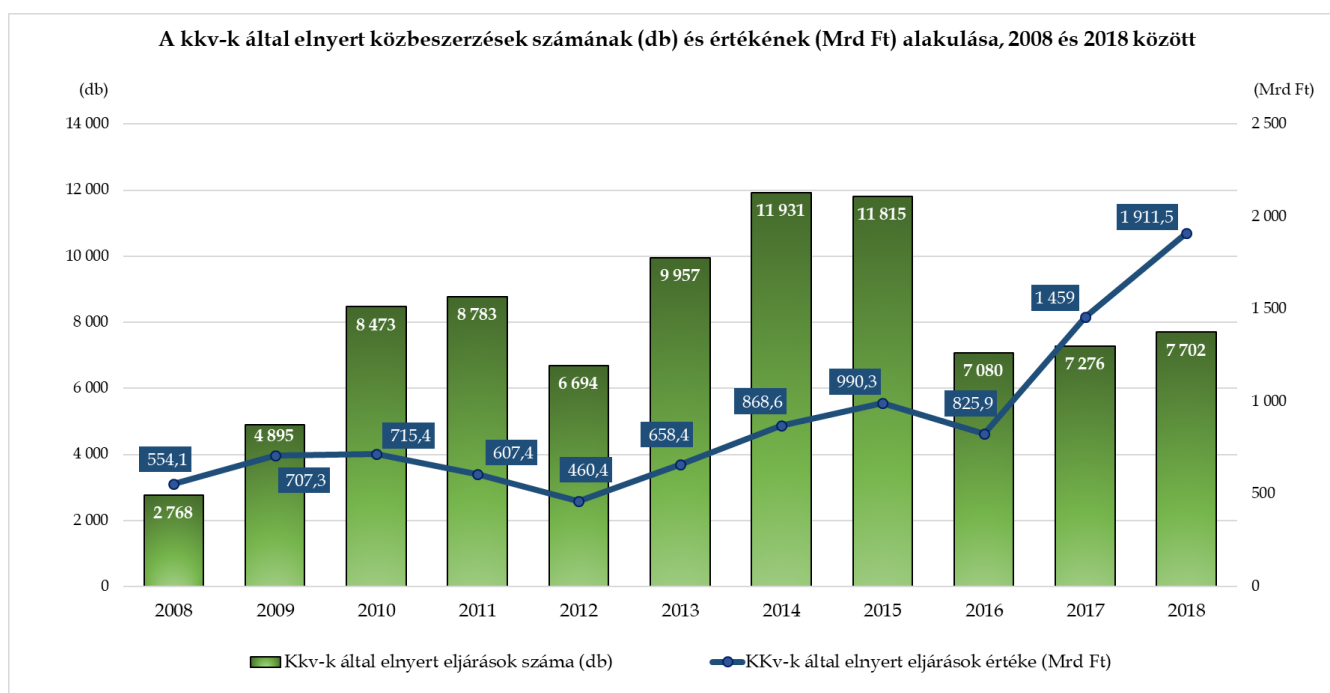
¹ A szolgáltatás kategóriája magában foglalja a szolgáltatási koncessziót is, építési koncesszió 2018-ban nem volt.

6. A mikro-, kis- és középvállalkozások részvétele a közbeszerzésekben

A nyertes kkv-t tartalmazó eljárások az összes közbeszerzés 74,3%-át alkották 2018-ban, ami 7702 db eljárást jelentett. A közbeszerzések értékét tekintve a mikro-, kis- és középvállalkozások a tárgyévben 1911,5 Mrd Ft értékű közbeszerzésben szerepeltek nyertesként, amely az előző évhez viszonyítva 31%-os növekedést jelentett. A kkv-k esetében összes közbeszerzési eljárás értékén belüli részesedés 40,2%-ról 58%-ra növekedett. A kkv-k közbeszerzésekben elért részesedésének 2008 és 2018 közötti változását az eljárások száma és értéke tekintetében az alábbi diagram szemlélteti:

A kkv-k közbeszerzéseinek alakulását 2008 és 2018 között az alábbi ábra foglalja össze:

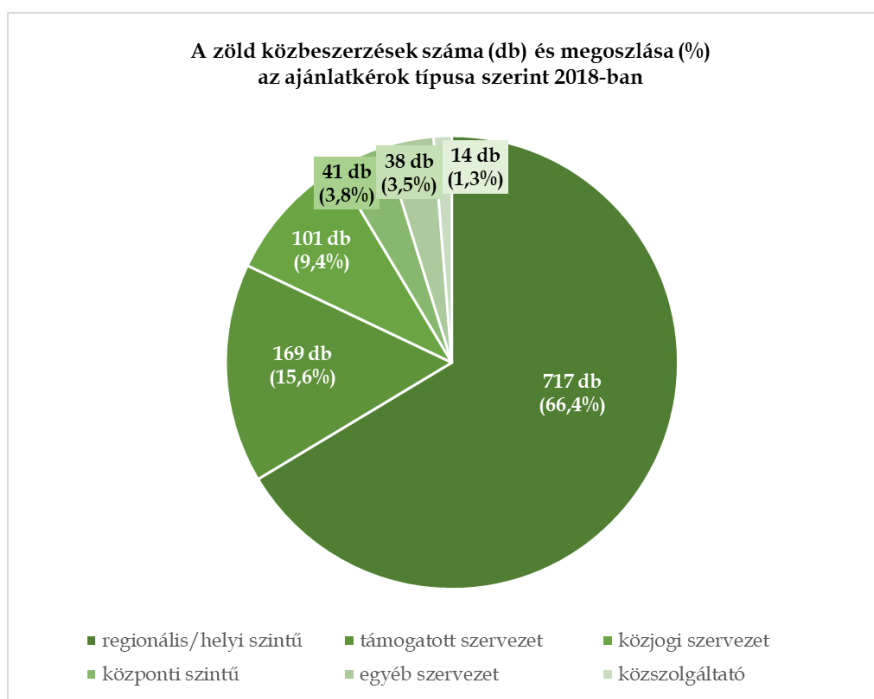
7. Környezetvédelmi és szociális szempontok

A jogszabályi környezet a 2012. évtől kezdődően teszi lehetővé a zöld és szociális szempontokat tartalmazó eljárások adatainak gyűjtését, amelyre csak a nemzeti eljárásrendben van lehetőség, miután a hirdetményminták sajátosságai miatt az uniós értékhatárokat elérő vagy meghaladó értékű eljárásokról nem állnak rendelkezésre ilyen jellegű adatok. Az alábbi táblázat a 2017. és 2018. évek zöld és szociális szempontokat tartalmazó eljárásainak adatait mutatja be a nemzeti eljárásrendben lefolytatott közbeszerzéseket figyelembe véve:

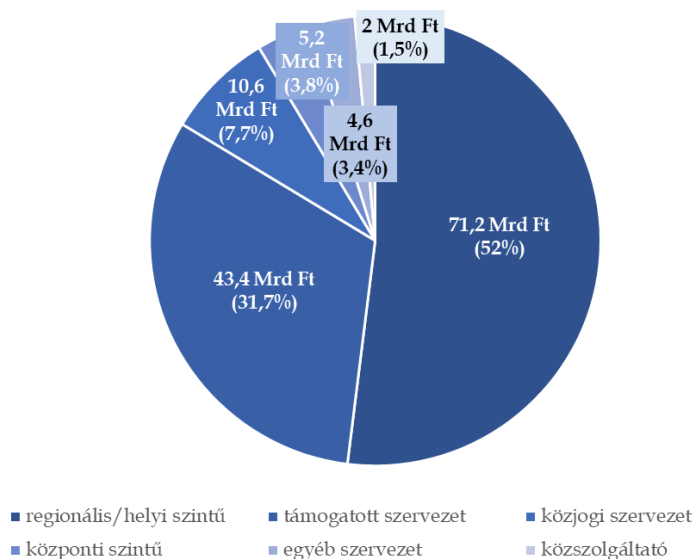
Eljárások besorolása	2017. év				2018. év			
	Eljárások száma (db)	(%)	Eljárások értéke (Mrd Ft)	(%)	Eljárások száma (db)	(%)	Eljárások értéke (Mrd Ft)	(%)
Zöld szempontot tartalmazó eljárások	831	12,1%	102,9	18,1%	1080	13,8%	136,8	14,7%
Szociális szempontot tartalmazó eljárások	141	2,1%	22,3	3,9%	326	4,2%	43	4,6%

A 2018. évben mind az eljárások számát és értékét tekintve növekedés volt tapasztalható a környezetvédelmi és szociális szempontokat tartalmazó közbeszerzések esetén. Az elmúlt évek adatai azt mutatják, hogy szemben a szociális aspektust is tartalmazó közbeszerzésekkel, a környezetvédelmi szempontokat magában foglaló közbeszerzések nagyobb arányt képviselnek, így röviden kitérünk ezen eljárások szerepére az ajánlatkérői oldal és a főbb beszerzési tárgyak vonatkozásában.

2018-ban az ajánlatkérői csoportok esetében mind az eljárások számát, mind pedig értékét tekintve a regionális/helyi szintű intézmények vették figyelembe a legtöbbször a környezetvédelmi szempontokat a közbeszerzéseiken belül. A zöld közbeszerzések számának és értékének ajánlatkérők szerinti megoszlását a 2018. évben az alábbi grafikonok szemléltetik:

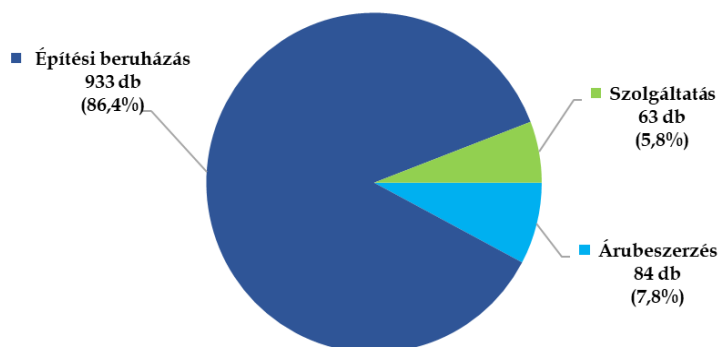

A zöld közbeszerzések értéke (Mrd Ft) és megoszlása (%) az ajánlatkérők típusa szerint 2018-ban

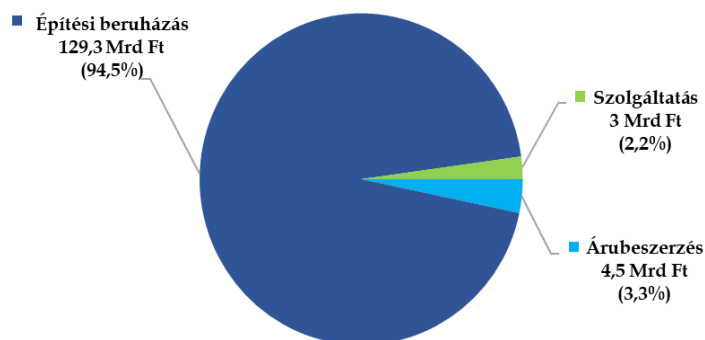

A főbb beszerzési tárgyak szerinti csoportosítás alapján az építési beruházások esetén tartották leginkább szem előtt az ajánlatkérők a környezetvédelmi szempontokat. A zöld közbeszerzések számának és értékének főbb beszerzési tárgyak szerinti megoszlását a 2018. évben az alábbi ábrák foglalják össze:

A zöld közbeszerzések száma (db) és megoszlása (%) főbb beszerzési tárgyak szerint 2018-ban

A zöld közbeszerzések értéke (Mrd Ft) és megoszlása (%) főbb beszerzési tárgyak szerint 2018-ban

A környezetvédelmi és szociális szempontokat tartalmazó közbeszerzések alakulását 2012 és 2018 között az alábbi grafikonok szemléltetik:

